

En historie om Peder Larsen Pedersen, skrædderen fra Homå. Hans færd & familier

Udgivet af, Ulrik Damgaard Pedersen primo 2025

Forhistorie

Som mange andre familier, kom der en del af dem til Djursland i 18. hundrede tallet. De drog ud fra bla. Hindsholm på Nordfyn. I dette tilfælde var det Martofte. Her var ægteparret, begge fra to nabogårde, fornyelig blevet gift. De havde "tyvstartet" og fået sønnen Lars 5 år før, og ham efterlod de foreløbigt hos bedsteforældrene og her blev han.

De to ankom til Homaa på Djursland, hvor de allerede havde købt udflytter-gården "Damgaard" ved Homå og startede bosættelse. Vi taler om ca. 1835. De havde hørt om gode betingelser for "settlers" **Peder & Ane, var forfatterens tipoldeforældre**

Peder Larsen & Ane Jensdatter (Jensen) hed de, og deres navnetræk står stadig på stuehuset på Damgaard. De var ikke de eneste, da mange familier fra Nordfyn drog til Djursland (også Homå) dengang, til frihed fra hoveri, billigere jorde og egne gårde.

Peder og Ane havde lille Rasmus med sig, han lå i Anes forklæde på vejen fra bådpladsen ved Glatved til Damgaard ved Homå.

Rasmus! var forfatterens oldefars bror

Denne nu proxy-ældste søn blev voksen, og fik som sine andre søskende en gård. Den lå i Homå (hvor nu Bøjesen Poulsen familien boede/bor) bag oldermandsstenene. Her fik Rasmus Pedersen og fru Marie Sophie fra Revn syv børn, hvor kun tre overlevede og med den sidste, døde også Marie 38 år gammel. Rasmus fortsatte ufortrødent med en ny fru Else Marie 23 år, fra Høbjerg og her gentog seancen sig, syv nye børn med tre overlevende. (tuberkulosen/manden med leen var dengang en myreflittig gæst hos mange børnefamilier)

Det var fundet af dette billede som startede det hele. Uden navne, historie og anledning, krævede det sin tid, at trække sandheden ud derfra.

Billedet viser alle voksne sønner/fætre ca. 1895, fra gårdene Damgaard, Mosegaard i Ålsø samt gården i Homå. (ingen småfolk eller døtre). En for en blev historierne blotlagt.

Denne lille historie handler om Peder Larsen Pedersen (PLP) (gul markeret) PLP, den yngste søn af første ægteskab fra gården i Homå. Født 6. februar 1875 i Homå

Da PLP voksede til, skulle man tro at fader Rasmus var glad og stolt, dels over at sønnike overlevede, og dels over, at han nu havde endnu en medhjælp, men nej. PLP var åbenbart ikke den søn han havde ønsket sig, og da fader Rasmus bestemt ikke var pædagogisk uddannet, var korporlig afstraffelse den medicin PLP fik rigeligt af, og måske mere end det.

PLP gik i skole i Homå skole og klarede sig udmærket, men fader Rasmus var af anden mening. PLP kunne/skulle ikke være landmand og blev derfor sparket ud hjemmefra, og kom i skrædderlære i Grenå. Far/søn forholdet, (hvis man kan bruge det ord) var og forblev præget af had og afsky.

Homå skole

I 1896 indkaldes PLP som soldat og aftjener i Aalborg ved 28. bataljons-kompagni fra Apr. – Okt. Han genindkaldes en måned i sep. 1898, og igen i 1900. Han opfører sig pænt og får påtegningen "Flink"

Vi ved ikke helt sikkert hvor det var, men PLP starter senere skrædderforretning op for sig selv i Grenå, og i 1902, 27 år, har han mødt Ane Marie Jensen (27 år) fra Voldby og de to bliver gift i Voldby kirke Maj 02, 1902.

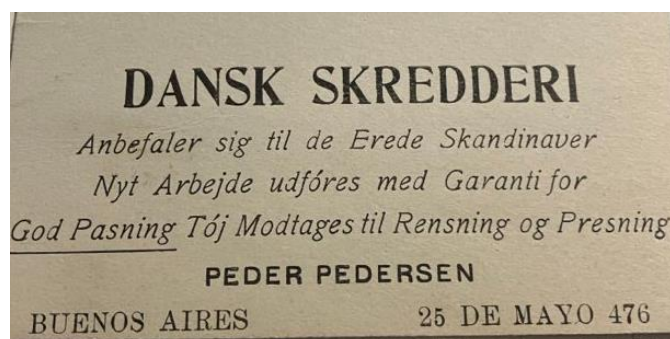
Ane arbejder sandsynligvis som vaskekone og Peder som skræddersvend eller mester, begge i Grenå. (Iflg. Folketælling 1906 er PLP skræddermester i Lillegade 58 B) Præcis 2 år efter brylluppet Jan 24, 1904, kommer lille Dagny til verden.

Så går der ca. 10 år, hvor vi ikke ved, om der sker andet end den alm. dagligdag i Grenå og omegn, men i 1915 sker der noget, som vi heller ikke kender hele grunden til, men konsekvenserne er store.

Et er, at fader Rasmus dør i Homå 8/1 1915, men om det har haft indflydelse er svært at sige, men PLP er nu 40 år gammel og her i sensommeren 1915 pakker han sit gode tøj og rejser til Liverpool England her midt under 1. verdenskrig, efterladende, Ane Marie (40 år gammel) og Dagny (13 år) i Grenå.

I Liverpool tager han en damper "Demerara" med afg. fra Liverpool d 22/10-1915 til Buenos Aires på trods af at 1. verdenskrig er i fuld gang. Her ankommer han november 18, 1915.

PLP slår sig ned i Buenos Aires, Rua 25 de Maio, som skrædder. Han henvender sig til den store danske koloni som findes i Buenos Aires og Argentina, så det sker selvfølgelig på Dansk, og han talte måske heller ikke andet. Hvem ved, måske havde han fået kontakter dernede fra inden afrejse.

På et tidspunkt må han ha fået kontakt og hyre på et hvalfangerskib, hvor han kunne lave/ sy / reparere søfolkenes tøj ombord. Han har øjensynligt været med i flere omgange nede ved South Georgia, Falklands øerne og Coronation Island og med sig hjem bragte han både en god hyre, en hvaltand og måske meget andet

Disse hav-ekspeditioner har nok været en god bibeskæftigelse, og har givet smør på bordet, men hvornår og hvordan de tidsmæssigt de har været fordelt ved vi ikke.

Hvad mon ideen var med rejsen til Argentina?

At komme væk/flygte/udvandre?

At opleve et eventyr før han bliver for gammel?

Bevise, at han kunne være en succes, eller noget helt andet?

Det afslørede PLP aldrig, men et ved vi dog, og det var at PLP's storebror August Georg Rasmus Pedersen også havde været i Argentina. Han rejste i 1906 via Hamborg-Dover-Vigo- Tenerife til Buenos Aires. August var dog for længst kommet tilbage da PLP rejser afsted, men har måske givet inspiration.

Ikke desto mindre! Den 5. aug. 1918, var det Argentinske eventyr ovre, og PLP får hyre på et handelsskib samt tilladelse til at rejse hjemover, og det har sikkert været over England igen, formoder vi da.

Vi ser nemlig i politiet register blade KBH, fra 1920 at vores PLP registreres 1/5 1920 som boende på "hotellet" på Vesterbrogade 23 Det kunne man også ha gjort i dag, for her ligger stadig et hotel, nu "Comfort Hotel Vesterbro"

Fra 1918 til 1920 er meget lang tid for en rejse fra Buenos Aires til København, selv for datidens skibsfart. Samtidigt står der som tidligere adresse "Amerika". Mon PLP har været en smut i Amerika? Det er muligt, men ordet Amerika kunne der sagtens menes Syd Amerika fra myndighedernes side.

Jeg tror ikke, at PLP har kunnet opholde sig i KBH så lang tid uden registrering, og slet ikke på et hotel, så hvad end der sker mellem 1918 og 1920 vil stå hen i det uvisse.

Nu er der måske nogle som spørger: Sig mig engang, skulle PLP ikke se at komme hjem til sin familie i Grenå? Åbenbart ikke!

Her efter det københavnske hotelophold i 1920, flytter PLP rundt på forskellige adresser hos familier i København på Vesterbro, og ender til sidst i 1923, på Istedgade 94 hos udlejer og smørrebrødsjomfru Fru Olivia Christine Børjesson. PLP var nu 48 år. PLP fik eller havde fast job som skrædder arbejde i "Illum"

Fru Olivia

Hr Peder

Logerende PLP bliver også hos Fru Olivia, og lidt efter lidt synes de to bedre og bedre om hinanden, så hvorfor ikke kun dele bord men også seng? Som sagt så gjort. Nu var begge jo modne mennesker, PLP 49 år og Olivia var 42, så der skulle ikke være nogen ko på isen, men kærlighed belønnes, og også her.

Efterlevende børnebørn beretter, at det en stor overraskelse for Olivia, at hun blev gravid, men den 11. Maj 1925 fødes Anny Marie Børjesson men døbt i kirken, det bliver hun ikke.

PLP og Fru Olivia bor og har Anny sammen. Men gift er de jo ikke, for PLP's kone Ane og datter Dagny bor jo stadig i Grenå, og her i løbet af 1920'erne må de ha fået besked om PLP's whereabouts.

Vi ved ikke hvordan og eller fra hvem, men det tyder ikke på, at PLP selv har rakt ud. Han har dog fået jule-kort fra sin 1. datter Dagny fra Grenå. Det er en datter, som længe usigeligt efter sin far. Hun vil så gerne besøge ham, og mener også, at han godt kunne sende hende penge til lidt tøj.

I Grenå arbejder Dagny i/på et pensionat, og det er mor Ane Marie som er "pensionat bestyrerinde". Dagny gør rent og laver mad til gæsterne på pensionatet.

Det ser ikke ud til at PLP i København er særlig åben eller hjælpsom mht. penge, for i dec. 1929 modtager PLP en tilsigelse fra KBH's politi. Han skal møde på stationen for betaling af manglende "underholdsbidrag" Kr. 140,-
Er det så "årets" manglende betalinger? Hvad med alle de andre 14 år? Vi formoder at PLP betaler, da kvittering eksisterer.

Vi ved heller ikke hvem pengene er gået til, for i dec. 1929 har Dagny nemlig allerede været gift i 7 år og født to børn måske helt uden PLP's vidende.

På "Dagnys" pensionat kom der jo en del logerende gæster som, inden de fandt en bolig i Grenaa, kunne bo der, og én af disse var en ung mand 25 år gammel ved navn Jens Veje Abildgaard. Jens havde fået arbejde på Grenås største arbejdsplads, Grenå Dampvæveri (GD) hvor Jens var bogholder (controller).

(Denne Jens var kommet til Grenå sammen med sin storebror Niels. Niels Veje Abildtrup blev mangeårig lærer og overlærer på Vestre skole)

Jens & Dagny blev hurtigt kæresten, forlovede og gift i Hammelev kirke den 5. nov. 1922.

Jens & Dagny som unge

Kærligheden blomstrer for det unge par og den 8. nov. 1923 føder Dagny deres søn Niels. Niels Veje Abildtrup døbes d 16. dec. i Hammelev kirke. Forældrene holder som normalt barnedåb, formodeligt for familie og venner, og her indtræffer så familietragedien!

Efterkommere fortæller, at efter barnedåben er forbi derhjemme, findes den lille Niels kvalt i sin dåbskjole. Den 20. dec. 1923 begravnes deres lille søn på Grenå kirkegård.

Og fader PLP? Ja han er på det tidspunkt ny indflyttet hos Olivia i Istedgade i KBH, og han er helt sikkert ikke til stede, endsige vidende derom.

Jens og Dagny får heldigvis endnu et barn, en datter Ann Veje Abildgaard den 29. jul. 1925 og døbes i Grenaa kirke. Alt går godt og alle er næsten glade, for efterkommere fortæller nemlig, at Dagny aldrig kom sig over sin førstefødte søns tragiske død.

Og sådan går det til, at både fader Peder Larsen Pedersen (PLP), og hans egen datter Dagny, får hver deres døtre i henholdsvis KBH og Grenaa i 1925 med få mdrs. mellemrum og med navnene Ann, og Anny.

Dagny & Anny bliver form for halvsøstre. Anny bliver en slags halvmøster/tante til Ann

Jens, Dagny og Ann bor i langtid på Sdr Møllevej i Grenaa, indtil de (efter sigende) bygger muremestervillaen på Aarhusvej 63 hvor den stadig ligger

Jens & Dagny Abildgaard som ældre

Og hvad med PLP og hans familie i KBH?

Jo Olivia & PLPs datter Anny Marie, blev uvist af hvilken grund ikke døbt. Men da Anny Marie er 19 år og vil være sygeplejerske mangler dokumentet

Hun døbes da i aug. 1944 i Apostelkirken i KBH. med biskoppens tilladelse for voksendåb. Samtidig tager hun sin fars navn Pedersen, men præsten skriver forkert så nu hedder hun Petersen. Med til dåben er også Anny Maries kæreste Stud. Pol. Knud Aage Boye Larsen fra Læsø.

PLP's ex kone Ane Marie Pedersen hører vi ikke så meget til, men hun bor som "rentier) i Mogensgade i 1940 og er her registreret som fraskilt. Efterkommere beretter, at hun bliver syg af knoglekræft og dør med mange smerter i 1953. Desværre har jeg ikke fundet fotos af Ane Maria

PLP selv bliver også gammel og humøret vakler. I efterladte breve fra 1956 & 1957 (måske de eneste) til sine to brødre (Niels og August) og halvsøster (Ane Bomholt), fortæller PLP igen usammenhængende om barndommen, mishandlingen og hadet til sin far. Han ønsker og håber, at de vil komme at besøge ham. PLP er allerede terminalt syg og lænket til sengen. I hans sidste brev er skriften næsten ulæselig.

Få måneder efter disse breve, dør Peder Larsen Pedersen d. 1. juli 1957, 82 år gammel. Hans urne stod i en del år på kolumbarium på Bispebjerg kirkegård

Efterkommere fortæller, at fader PLP og datter Dagny måske mødtes én gang på hotel Dagmar i Grenaa (det er måske PLP's eneste besøg i Grenaa siden sin afrejse) og derefter aldrig mere, men det synes ikke at være korrekt, da PLP skriver i et af sine sidste breve, hvoraf et (måske det eneste) er til sin datter (Dagny) i 1956 hvor han er glad for hendes besøg i København.

Som "efterforsker" må man jo spørge om, hvorfor disse breve skrevet til halvsøster, brødre i Homå, og datter i Grenå nu befinder sig hos PLP's barnebarn i Birkerød? Har disse familiers efterkommere været så berørte/høflige og returneret disse breve til PLP's kone Olivia? Og har de vidst om, kendt til dem, og deres adresse i København? Næppe! Disse breve er simpelthen aldrig blevet sendt?

PLP´s efterkommere

Dagny & Jens Veje Abildtrup!

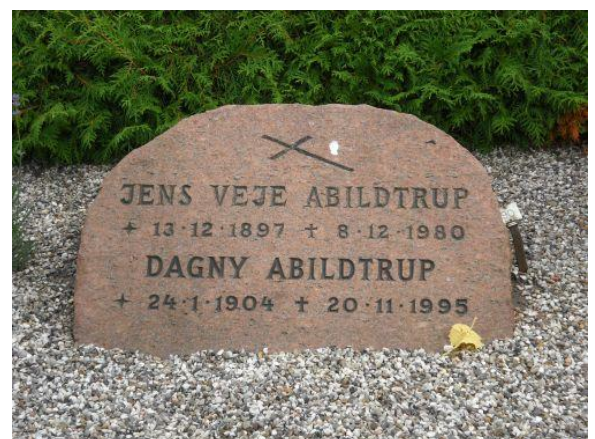
Bor i villaen på Sønder Møllevej og Aarhusvej i Grenå

Deres datter Ann Veje Abildtrup bliver gift med Søren Kristian Vestergaard Hansen. De bor i mange år i villaen på Stubbesøvej 1 tæt på Skærsø Hovedgård. Ann og Kristian fik efterlevende tre børn, Jens, Karen & Niels (**PLP´s oldebørn**) hvoraf én har bidraget til denne fortælling.

Ann Veje, med sin første søn Jens, med fader Jens Veje og svigerfar Hr Vestergård på Stubbesøvej

Både Dagny & Jens, datter Ann & Søren Kristian, lillebror Niels og moder Ane Marie er alle stedt til hvile på Grenå kirkegård. Om deres gravsted endnu eksisterer (2025) vides ikke, se foto

Anny Marie & Knud Boye Larsen

De to bliver gift I Grundtvigs kirken 1948 og får to døtre Pia & Susanne.

Knud Aage & Anny Marie

Familien opholder sig en hel del år i Grønland pga. Knuds arbejde
Senere bor familien på Svend Gønges vej i Brønshøj/Bellahøj i København

Knud dør tidligt i 1978 og Anny i 1998

Døtrene (**PLP's børnebørn**) bor i (2025) henholdsvis i Birkerød og København

Sidste fælles familie kontakt må ha været mellem de to halv/kvartsøstre, Dagny & Anny. Det vides ikke hvornår, men øjensynligt engang 1940erne/50erne

Ved kontakt til efterkommerne til de to familier, har der været viden, omend meget sporadisk, om den "anden familie/søster" hvad enten det var den i København eller Grenå/Ebeltoft

Kilde referencer:

Jens kristian Vestergaard, oldebarn Dråby (Verbale fortællinger)

Pia Boya Larsen, barnebarn, Birkerød, (Verbale fortællinger)

Diverse effekter fra Argentina, billeder, fotos

Breve, postkort, militær ID

Politiets reg. blade KBH, Indvandre-arkivet, CEMLA Argentina

MyHeritage, Ancestry etc